WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle 18.10.2023

Asiat: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024
VNS 1/2023 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024–2027

Viite: Lausuntopyyntö / HE 41/2023 vp (Suomen elintarvikevienti, maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala)

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Elintarvikeviennissä on tärkeää tarttua mahdollisuuksiin, jotka voivat tuoda merkittävää hyötyä maailmanmarkkinoiden kasvun myötä. Lisäksi täytyy nähdä suomalaisen osaamisen vahvuudet ja ruokaviennin kytkökset huoltovarmuuteen.

Kasvipohjaisten elintarvikkeiden maailmanmarkkina kasvaa vauhdilla. Sen arvioidaan vuonna 2030 olevan jo 7,7 % globaalista elintarvikemarkkinasta ja kasvua vuosikymmenessä arvioidaan olevan yli 450%1. (Bloomberg Plant-Based Foods Poised for Explosive Growth, 2021)

Suomessa on vahvaa osaamista ja jo syntyneitä menestystarinoita esimerkiksi kasviproteiinituotteista. Useat yritykset tekevät jo vientiponnistuksia ja näkevät markkinan suoraan kansainvälisenä. Kasvipohjaisten tuotteiden joukossa on nimenomaan aidosti vientieuroja tuovia pidemmälle jalostettuja tuotteita.

Huoltovarmuuden kehittäminen ei ole mahdollista ilman, että myös vientiä kehitetään. Elintarvikkeissa proteiinipitoiset tuotteet ovat erityisen olennaisia, jotta kriisitilanteessakin on mahdollisimman täysipainoista ravintoa saatavilla. Huoltovarmuutta edistävien tuotteiden tulee olla myös tuotantopanoksiltaan mahdollisimman pitkälle kotimaisia sekä käytettävä resursseja tehokkaasti.

Ruokamurros kohti kasvipainotteisempia ruokavalioita on käynnissä ja Suomen kannattaa ottaa siitä hyödyt irti. Ympäristön kannalta kasvipohjaiset tuotteet ovat lähes poikkeuksetta parempia eläinperäisiin verrattuna ja usein ero on moninkertainen. Ilmastokriisin ja luontokadon pysäyttämisen kannalta on välttämätöntä muuttaa ruokajärjestelmää.

Esimerkiksi siantuotannostaan tunnettu Tanska on panostanut merkittävästi kasvipohjaiseen ruokaan. Jotta kasvipohjaisen ruuan kasvusta saadaan Suomen mahdollisuuksien mukaiset hyödyt irti, kasvuun tulee satsata. Kasvuun ei voida panostaa, jos viennin edistämiseen ja koko arvoketjuun ei saada lisää rahoitusta. Suomi kasvaa vegestä -kampanjaan kuuluvat elintarvikealan yritykset ja muut elintarvikealan toimijat vaativat, että hallitus laatii laajan

kasvipohjaista ruokaa edistävän investointipaketin ja ovat luoneet tätä varten yhdessä Kasvipohjaisiin elintarvikkeisiin kannattaa investoida nyt -kantapaperin.

Tämän vuoksi pyydämme, että maa- ja metsätalousvaliokunta kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin budjettikäsittelyssä:

- Viljelijöillä tulee olla kannustimet viljellä monipuolisesti eri proteiinikasveja ihmisravinnoksi, jotta alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden kysynnän välille ei synny pullonkauloja.
- Elintarviketeollisuuden käyttämien raaka-aineiden monipuolinen tuotanto Suomessa käynnistetään.
- Valtio kohdentaa rahoitusta pilottikokoluokan tuotantoon, vähentää uuden tuotannon aloittamisen riskiä ja vauhdittaa investointeja taloudellisilla kannustimilla.
- Suomalaista elintarvikeosaamista vahvistetaan ja luodaan toimiva pohja ruokamurrokselle. Kasvipohjaisen elintarviketuotannon ja ammattikeittiöiden koulutusohjelmia ja osaamista tulee päivittää.
- Suomi tarttuu mahdollisuuteen tehdä kasvipohjaisista elintarvikkeista kansallinen ylpeydenaihe ja menestystekijä, joka luo taloudellista arvoa kotimaisiin ruokaketjuihin.

Kunnioittavasti,

Maailman Luonnon Säätiö – World Wide Fund For Nature, Suomen rahasto sr.

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Elisa Niemi
Suojeluasiantuntija

Yhteystiedot
Elisa Niemi
puh 040 7233 868
sposti elisa.niemi@wwf.fi